

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen, vaurioituneen öljysäiliön maahan jättäminen, Koskelinintie 10, 92120 Raahe

578/11.01.04/2026

Hakija

Veijo Mikkola
Koskelinintie 102
92120 Raahe
Kiinteistön 678-410-6-27 omistaa hakija.

Asia

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeaminen, vaurioituneen öljysäiliön maahan jättäminen.

Luvan hakemisen peruste

Raahen kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 20 §:n mukaan käytöstä poistetut vaurioituneet maanalaiset öljysäiliöt tulee poistaa maaperästä.

Ympäristönsuojelumääräysten 27.1 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä erityisestä syystä.

Päätös

Ympäristötarkastaja on tarkastanut Veijo Mikkolan hakemuksen ja päättää myöntää hakijalle kiinteistölle 678-410-6-27 poikkeamisen Raahen kaupungin ympäristönsuojelumääräysten kohdasta 20 § siten, että kiinteistöllä saa hakemuksessa esitetyllä tavalla jättää maahan. Lupa ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamiseen myönnetään edellyttäen, että seuraavia määräyksiä noudatetaan:

1. Säiliön maanpäälliset täyttö- ja ilmaputket tulee poistaa, sekä tulpata luotettavalla tavalla. Säiliö tulee täyttää pilaantumattomilla maa-aineksilla, kuten hiekalla.
2. Säiliön sijaintitiedot, todistus säiliön puhdistamisesta ja tarkastamisesta, maaperän tutkimisesta ja tämä annettu päätös tulee säilyttää talokirjojen yhteydessä. Kiinteistön omistajan vaihtuessa, edellä mainitut asiakirjat ja tiedot tulee antaa uudelle omistajalle.

3. Mikäli myöhemmin todetaan, että säiliöstä tai sen täyttöalueelta on voinut päästä öljyä maaperään, tulee kiinteistön omistajan selvittää vahingon laajuus. Pilaantuneen maaperän käsittelyssä ja puhdistamisessa toimivaltainen viranomainen on Lupa- ja valvontavirasto.

Päätöksen täytäntöönpano

Päätös voidaan panna täytäntöön sen saatua lainvoiman

Käsittelymaksu

Ilmoituksen käsittelystä peritään (Raahen rakennetun ympäristön ltk: 11.12.2024 § 186) taksan maksutaulukon mukainen maksu:

Muiden asioiden käsittely

ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisen käsittely **300 €**

Asian vireilletulo

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamista koskeva hakemus toimitettu kirjallisena Raahen ympäristövalvontaan 31.8.2026. Hakemusta on täydennetty pyynnöstä 16.9.2026.

Toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n 3 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein.

Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimivan rakennetun ympäristön lautakunnan lupa- ja valvontajaoston delegointipäätöksen mukaisesti ympäristönsuojelulain mukaiset kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle määrätyt tehtävät on delegoitu johtavalle ympäristötarkastajalle, ympäristötarkastajille sekä heidän varahenkilöilleen. (Raahen kaupungin lupa- ja valvontajaosto 21.9.2021 § 7)

Hakemuksen ja hakemuksen kuvaus

Hakija on toimittanut kirjallisen hakemuksen lisäksi seuraavat asiakirjat:

- Maaperän pilaantuneisuusraportti (toimitettu 31.8.2026)
- Öljysäiliön tarkastuspöytäkirja (toimitettu 31.8.2026)
- Lainhuutotodistus (toimitettu 31.8.2026)
- Asemapiirros (toimitettu 31.8.2026)

- Ilmakuva (toimitettu 31.8.2026)
- Täydennys: betonilaatan tiedot ja tarkat etäisyydet rakenteiden välillä (toimitettu 16.9.2026)

Kuvaus ja haettava poikkeaminen

Kiinteistön oston jälkeen öljysäiliöön tehtiin tarkastus KHP-Palvelut Oy toimesta 9.6.2026. Tarkastuksessa todettiin pieni reikä öljysäiliön kyljessä. Säiliö puhdistettiin ja poistettiin käytöstä, raportti liitteenä.

Öljysäiliön ympärille tehtiin maaperätutkimus kairaamalla Insinööritoimisto Raksainssit Oy:n toimesta 18.8.2026. Maa näytteissä ei havaittu mitään pilaantumiseen/ öljyyn viittaavaa ja laboratoriotuloksissa on havaittavissa hieman kohonneita arvoja, raportti liitteenä.

Haetaan ympäristösuojelumääräyksistä poikkeamaa jättää puhdistettu öljysäilö maahan ja täyttää se hiekalla. Kiinteistön tiedot: Kivi, kiinteistötunnus 678-410-6-27

Hakija asuu kiinteistössä.

Öljysäiliön poistamisesta aiheutuisi kohtuuttomia kuluja ja haittaa hakijalle. Öljysäiliö sijaitsee rakennuksen takapihalla lähellä taloa ja ympäröivä tila (muut rakennukset, iso kivi, iso puu) ei ole suuri, jolloin isojen koneiden vieminen sinne on hankalaa. Tarvittaisiin kaivinkone maan poistoon, nosturi säiliön nostamiseen, kuorma-auto säiliön pois viemiseen, käsittelymaksu, lisämaata kuopan täyttöön, konemiesten palkat ja rakennusten välissä kulkevan sähköjohdon irrottaminen. Vaarana on maaperän ja perustuksen vahingoittuminen, näistä aiheutuisi lisäkustannuksia asianosaiselle.

Rakennus on ikään katsomatta hyvässä kunnossa ja sen on tarkoitus olla hakijan pysyvä koti lopun elämän. Hakijalla on myös tarkoitus kunnostaa ja remontoida taloa edelleen ja rakentaa autokatos.

Arvio maaperästä ja pohjavedestä:

Maaperä karkeaa tiivistä moreenia ja kiinteistö ei sijaitse pohjavesialueella

Maaperän pilaantuneisuustutkimus öljysäiliön kohdalla

Veijo Mikkolan toimeksiannosta olen tehnyt maaperän pilaantuneisuustutkimuksen Raahessa, osoitteessa Koskelinintie 102, tontilla 678-410-6-27. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää käytöstä poistetun maanalaisen öljysäiliötä ympäröivän maaperän mahdollinen pilaantuminen. Öljysäiliön käytöstä poiston ja tarkastuksen yhteydessä säiliössä havaittiin seinämän syöpmisestä aiheutunut reikä, ja tutkimuksella haluttiin selvittää, onko öljyä päässyt vuotamaan maaperään. Maastotyöt on tehty 18.8.2026. Noudatetaan KSE 2013 konsulttisopimusehtoja.

Tutkimukset

Öljysäiliö sijaitsi asuinrakennuksen takapihalla. Säiliön tarkastuskansi oli noin 1,5 m syvyydessä maanpinnasta. Säiliöstä löytynyt reikä oli tilaajan mukaan talon puolella säiliötä ja sijainti reiän syvyys noin 2 m maanpinnasta. Tutkimukset tehtiin painokairausvaunulla. Maanäytteitä yritettiin ottaa noin viidestä eri kohtaa, mutta maaperän ollessa karkeaa ja tiivistä moreenia, saatiin maanäytteitä nostettua vain yhdestä kohdasta. Tämä tutkimuskohta sijaitsi samalla sivulla missä reikäkin oli ja noin 1 m päässä arvioidusta reiän sijainnista sivuun päin. Maanäytteet otettiin häiriintyneinä näytteinä ja jatkuvana näytesarjana harvakierteisellä näytetangolla. Maanäytteet syvyydeltä 2 m – 3,5 m nostettiin ylös, tutkittiin aistinvaraisesti paikan päällä, ja pussitettiin laboratoriotutkimuksia varten. Aistinvaraisten havaintojen perusteella maanäytteistä ei havaittu mitään pilaantumiseen / öljyyn viittaavaa. Laboratoriotuloksissa (Liite 3) on havaittavissa hieman kohonneita arvoja bensiinijakeiden C5-C10 ja öljyhiilivetyjakeiden C10-C40 ja C21-C40 kohdalla, mutta nämä arvot ovat hyvin pieniä, ja kaukana toimenpiteitä aiheuttavista PIMA-asetuksessa määritetyistä rajaarvoista. Lisäksi lämmitysöljyt kuuluvat pääsääntöisesti C10-C21 öljyhiilivetyihin, ja näiden mitatut arvot ovat kokonaan alle määritysrajan.

Tulokset ja päätelmät

Lähtötietojen ja kyselyiden mukaan öljyn menekissä ei ole havaittu merkittäviä muutoksia viime vuosina. Maastotutkimusten yhteydessä ei havaittu mitään pilaantumiseen viittaavaa, ja myöskään laboratoriotuloksissa ei havaittu merkittäviä arvojen nousua. Näistä tuloksista voidaan yhteenvetona arvioida, ettei säiliöstä olisi päässyt vuotamaan maaperään merkittäviä määriä öljyä. Jos vuotaneen öljyn määrä olisi merkittävä, arvioisin, että viitteitä siitä olisi noin läheltä vuotakohtaa saatu jo maastotutkimusten aikana, ja viimeistään laboratoriotulokset olisivat olleet merkittävästi koholla. Varmuutta vuotaneen öljyn määrästä ei kuitenkaan voida sanoa, koska maanäytteitä ei saatu otettua laajemmalla alueelta. Täyden varmuuden saisi ainoastaan kaivamalla säiliö ylös, ja tutkimalla ympäröivät maat kaivuutöiden yhteydessä. Tästä syntyvien kustannusten vuoksi, en kuitenkaan saatujen tulosten perusteella suosittele.

Hakemuksen käsittely

Hakemuksen vireilläolosta ole kuulutettu, koska toiminnan ei katsota olennaisesti vaikuttavan yleisiin tai yksityisiin etuihin. Kiinteistölle ei ole suoritettu ympäristövalvonnan taholta tarkastusta, koska asian ratkaisemiseksi on saatu riittävän tarkat tiedot.

Hakemuksesta on pyydetty lausunto rakennusvalvonnalta 17.9.2026.

Lausunto

”Rakennusvalvonta suoritti ympäristövalvonnan pyynnöstä 21.9.2026 katselmuksen osoitteessa Koskelintie 102, kiinteistötunnus 678-410-6-27.

Ympäristötarkastaja

2.10.2026

§ 17/2026

Katselmus koski maanalaisen öljysäiliön poistamiseen liittyvä arviointia, että onko öljysäiliön poistamien teknisesti vaikeaa ja voiko öljysäiliön poistamien aiheuttaa kohtuutonta vahinkoa omaisuudelle.

Maanalainen öljysäiliö sijoittuu lähimmillään noin 3 metrin etäisyydelle asuinrakennuksen perustuksia. Öljysäiliön pohja on noin 3 metrin syvyydessä maanpinnasta.

Rakennusvalvonnan arvoin mukaan öljysäiliön poistamiseen vaadittavasta kaivuutyöstä tulee niin laaja, että se voi aiheuttaa asuinrakennuksen perustuksien rikkoutumisen tai perustuksien alaisen maa-ainesten sortumisen.

Em. perustuen katsomme, että öljysäiliön poistaminen on teknisesti vaikeaa ja sen poistaminen voi aiheuttaa vahinkoa omaisuudelle.

Katsomme, että öljysäiliön maahan jättäminen on asuinrakennuksen kestävyyskannalta oikea ratkaisu.”

Hakijan vastine

Hakijan enempi kuuleminen ei ole ollut tarpeen, koska lausunto puoltaa hakemusta.

Päätöksen perustelut

Raahen kaupungin ympäristönsuojelumääräysten (Raahen kaupunginvaltuusto 23.8.2021 § 122) 20 §:n mukaan säiliön sijaintipaikasta riippumatta kaikki käytöstä poistettavat maanalaiset polttoneste- ja kemikaalisäiliöt sekä putkistot tulee tyhjentää, puhdistuttaa sekä tarkastuttaa. Mikäli säiliö tai sen laitteet ovat rikkoutuneet tai säiliön kuntoa ei voi tarkastaa, säiliö tulee poistaa.

Ympäristönsuojelumääräysten 20.3 § mom. 2 mukaan jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen velvollisuudesta poistaa käytöstä poistettu öljy-, polttoaine- tai muu kemikaalisäiliö maasta, mikäli poistaminen on teknisesti hyvin vaikeaa tai siitä voi aiheutua kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle. Tällöin säiliö tulee puhdistuttaa ja sen täyttöputki tulee katkaista ja tulpata luotettavalla tavalla. Käytöstä poistettu ja puhdistettu säiliö on täytettävä pilaantumattomilla maa-aineksilla, kuten hiekalla. Tapauksissa, joissa säiliö voidaan puhdistamisen jälkeen jättää maahan, on säiliön omistajalla oltava todistus säiliön puhdistamisesta.

Poikkeamiselle tulee riittävät perusteet eikä siitä saa aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Ympäristönsuojelumääräysten mukaista poikkeusta ei voida myöntää vastoin mainitun lain tai muunkaan lain säännöksiä. Poikkeamishakemuksista tehdään aina tapauskohtainen harkinta ja päätös. Mikäli säiliön poistamisesta aiheutuu hakemuksen

mukaan riskejä rakennuksille tai rakenteille, viranhaltija voi pyytää tähän liittyen rakennustarkastajan lausuntoa tai arviota, joka huomioidaan päätöksenteossa.

Hakemuksessa esitettyjen tutkimustulosten 24.8.2026 perusteella öljyhiilivetyjen kynnysarvot eivät ylitä Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (PIMA-asetus 214/2007) mukaista alempaa ohjearvotasoa. Tutkimustulosten perusteella voidaan katsoa, ettei rikkoutuneen säiliön jättäminen tässä tapauksessa eroa ehjän öljysäiliön maahan jättämisestä. Säiliö on tyhjennetty ja puhdistettu. Säiliö ei sijaitse ennestään tunnetulla tai määritetyllä pohjavesialueella. Öljysäiliö ei sijaitse ranta-alueella, tai vesistön läheisyydessä.

Öljysäiliö katsotaan teknisesti erittäin vaikeasti poistettavaksi, jos sen päällä on rakennus tai rakennelma tai jos säiliö sijaitsee niin lähellä rakennuksen perustuksia, että säiliön poistaminen vaatisi perustusten ja niiden alapuolisten täyttöjen laajaa tukemista. Kyseisiin tilanteisiin liittyy usein merkittävä riski omaisuusvahinkojen syntymisestä. Säiliön poistaminen voi esimerkiksi aiheuttaa vaaraa rakennuksen perustuksille tai johtaa niiden vaurioitumiseen, mikäli kaivutyöt edellyttävät laajoja tuenta- tai rakenteellisia toimenpiteitä. Riskit ovat yleensä suuremmat silloin, kun säiliö sijaitsee pitkittäin rakennuksen seinän suuntaisesti kuin silloin, kun säiliön pääty on rakennusta kohti. Jokainen tapaus arvioidaan kuitenkin erikseen, ja arvioinnin tueksi pyydetään asiantuntijalausunto rakennusvalvonnalta.

Kohtuuton vahinko omaisuudelle voi rakennuksille ja rakenteille aiheutuvien vaurioiden lisäksi liittyä myös piha-alueen merkittävään rikkoutumiseen. Tällaisena voidaan pitää esimerkiksi tilannetta, jossa säiliön poistaminen edellyttää useiden tai kookkaiden puiden kaatamista taikka laajamittaista pensaiden, istutusten tai muiden piharakenteiden poistamista tai vahingoittumista.

Joissakin tapauksissa pelkästään kaivinkoneen ja muun raskaan kaluston pääsy säiliön sijaintipaikalle voi aiheuttaa merkittävää vahinkoa piha-alueelle. Piha-alueelle aiheutuvan vahingon kohtuullisuutta voidaan arvioida valokuvien, asemapiirrosten sekä muun käytettävissä olevan selvityksen perusteella.

Pelkkää nurmialueen rikkoutumista ei yleensä voida pitää kohtuuttomana haittana. Myöskään sellaista tilannetta ei lähtökohtaisesti pidetä kohtuuttomana, jossa pensaat, pensasaidat tai muut siirrettävissä olevat istutukset voidaan väliaikaisesti poistaa kaivutyön ajaksi ja palauttaa paikoilleen työn valmistuttua. Sen sijaan kookkaiden puiden poistamiseen liittyvät vaikutukset arvioidaan tapauskohtaisesti niiden pysyvyyden ja maisemallisen merkityksen vuoksi.

Ympäristötarkastaja

2.10.2026

§ 17/2026

Hakijan mukaan öljysäiliön poisto aiheuttaisi kohtuuttomia kuluja ja vahinkoa.

Rakennusvalvonta katsoo, että öljysäiliön poisto voisi aiheuttaa kohtuutonta vahinkoa rakennukselle.

Ottaen huomioon hakemuksessa esitetyt tiedot ja annettu lausunto voidaan katsoa, että tässä tapauksessa öljysäiliön poistaminen olisi teknisesti hyvin vaikeaa tai siitä voisi aiheutua kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle. Tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattamalla ei tässä tapauksessa katsota aiheutuvan ympäristön, pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Siten lupa öljysäiliön maahan jättämiselle on ollut mahdollista myöntää, huomioiden annetut lupamääräykset.

Määräysten yksilöidyt perustelut

Määräys 1: kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen Raahen kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 12.6 § mukaisesta kiellosta, vain ympäristönsuojelumääräyksistä ilmenevin perustein. Poikkeus voidaan myöntää tässä tapauksessa vain sillä ehdolla, että säiliö täytetään ja tulpataan luotettavalla tavalla.

Määräykset 2–3: on annettu selvilläolovelvollisuuden varmistamiseksi ja maaperän sekä pohja- ja pintaveden suojelemiseksi. (YSL 6, 16, 18 §)

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 16, 18, 190, 202 ja 205 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Raahen kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 12 §:n 12.6 § (Raahen kaupunginvaltuusto 23.8.2021 § 122)

Raahen kaupungin ympäristövalvonnan taksa (Raahen rakennetun ympäristön ltk: 11.12.2024 § 186)

Ympäristönsuojeluviranomaisen viranomaistehtävien delegointipäätös (Raahen kaupungin lupa- ja valvontajaosto 21.9.2021 § 71)

Allekirjoitus ja yhteystiedot

Ympäristötarkastaja

040 130 8110

samuli.riihijarvi@raahe.fi

Rantakatu 8E, 92100 Raahen (käynti Softpoliksen Kirkkokadun puoleisesta päädyistä, 2. krs)

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Raahen kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Tiedoksianto

Hakija

Raahen kaupungin lupa- ja valvontajaosto

Lupa- ja valvontavirasto (LVV)

Päätöksestä tiedotetaan Raahen kaupungin verkkosivuilla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Liite

Valitusosoitus

Valitusosoitus**Valitusviranomainen**

Tähän päätökseen ja päätöksestä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta kirjallisella valituksella Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta, johon valitus liitteineen on toimitettava valitusajan kuluessa.

Valitusaika

Valitusaika on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista. Päätös katsotaan tiedoksi saadun seitsemän (7) päivää päätöksen antopäivästä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, kunnan jäsenet, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
3. muutosvaatimuksen perusteet
4. valittajan nimi, asuinkunta sekä postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
5. valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Ympäristötarkastaja

2.10.2026

§ 17/2026

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. tieto siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi, esimerkiksi kopio saantitodistuksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle
4. asiamiehen valtakirja, ellei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjelmän voi myös toimittaa perille henkilökohtaisesti tai lähettäjän omalla vastuulla myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä viraston aukioloaikana.

Yhteystiedot:	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Käyntiosoite:	Torikatu 34-40, 90100 Oulu
Postiosoite:	PL 189, 90101 Oulu
Faksi:	029 56 42841
Sähköposti:	pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelinvaihtel:	029 56 42800
Aukioloaika:	arkisin klo 8.00 – 16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.